

SANERINGSOVEREENKOMST

- TUSSEN:**
1. het **Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap**, ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder nummer 0220.819.807 resp. 0220.923.141, 0316.380.841 en 0865.204.564, met inbegrip van alle departementen, agentschappen of instanties die onder hun rechtspersoonlijkheid ressorteren met inbegrip van, maar niet beperkt tot, het departement Omgeving, het Agentschap Natuur en Bos, het Agentschap Zorg en Gezondheid, het departement Landbouw en Visserij, het departement Mobiliteit en Openbare Werken, het Agentschap Wegen en Verkeer en het Agentschap Innoveren en Ondernemen;
 hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door de Vlaamse regering in de persoon van mevrouw Zuhail Demir, de Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, met kabinet te 1210 Sint-Joost-ten-Node, Koning Albert II-laan 7;
 hierna ook genoemd: "**de Vlaamse overheid**";
 2. de **Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij**, intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid van het Vlaamse Gewest, met maatschappelijke zetel te 2800 Mechelen, Stationsstraat 110, ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder nummer 0842.399.963;
 hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Zuhail Demir, de Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;
 hierna ook genoemd: "**de OVAM**";
 3. de **Vlaamse Milieumaatschappij**, intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid van het Vlaamse Gewest, met maatschappelijke zetel te 9300 Aalst, Dokter De Moorstraat 24-26, ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder nummer 0887.290.276;
 hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Zuhail Demir, de Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;
 hierna ook genoemd: "**de VMM**";
- de partijen aangeduid met nummers 1 tot en met 3 worden hierna ook gezamenlijk aangeduid als "**de Overheid**";
- EN:**
4. **3M BELGIUM**, besloten vennootschap met maatschappelijke zetel te 1831 Machelen, Hermeslaan 7, ingeschreven bij de Kruispuntbank van Ondernemingen onder nummer 0402.683.721,
 hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Joerg Karthaus, bestuurder 3M Belgium
 hierna ook genoemd: "**3M**";
- de partijen aangeduid met nummers 1 tot en met 4 worden hierna gezamenlijk aangeduid als "**Partijen**", en elk individueel als een "**Partij**";

IN OVERWEGING GENOMEN:

1. 3M is een Belgische onderneming met een marketing- en salesvestiging, gelegen in Diegem, en een productievestiging, gelegen in Zwijndrecht. De volledige site te Zwijndrecht in eigendom of exploitatie van 3M wordt hierna "**de Vestiging**" genoemd.
2. In zijn conformverklaring op 5 oktober 2006 van het beschrijvend bodemonderzoek van 10 juli 2006, en in zijn beoordeling op 7 april 2022 van het eerste gefaseerd beschrijvend bodemonderzoek van 10 februari 2022, heeft de OVAM geoordeeld dat de bodem- en grondwaterverontreiniging met bepaalde PFAS grotendeels tot stand is gekomen op de Vestiging. Verder in deze overeenkomst wordt met "**PFAS**" bedoeld: per- en polyfluoralkylstoffen zoals opgenomen in de (bij het in werking treden van deze overeenkomst) meest recent gepubliceerde lijst van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).¹

3M is bijgevolg door de OVAM aangeduid als saneringsplichtige voor het deel van de verontreiniging dat vanop de Vestiging tot stand is gekomen. 3M aanvaardt die saneringsplicht overeenkomstig het Bodemdecreet.

Er zijn eveneens PFAS aangetroffen in slib, sediment en oppervlaktewater op en rond de Vestiging.

3. De Partijen komen naar aanleiding van de hierboven beschreven situatie tot de onderhavige saneringsovereenkomst (hierna "**de Overeenkomst**" genoemd), met dien verstande dat niets in deze Overeenkomst een beperking vormt op de saneringsplicht van 3M overeenkomstig het Bodemdecreet.
4. 3M en de naamloze vennootschap van publiek recht Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (hierna "**BAM**" genoemd) hebben een dadingsovereenkomst gesloten op 8 november 2018, en vervolgens werd op 2 december 2019 een addendum aan deze overeenkomst toegevoegd (hierna gezamenlijk "**de Dadingsovereenkomst 2018**" genoemd). De Dadingsovereenkomst 2018, waarop de bepalingen in deze Overeenkomst met betrekking tot BAM en het Oosterweelproject een aanvulling vormen, blijft volledig gelden.

DE PARTIJEN KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

Artikel 1 – Voorwerp

Met deze Overeenkomst willen de Partijen de engagementen vastleggen waarmee de Overheid en 3M passende maatregelen hebben genomen en zullen blijven nemen om de verontreiniging als gevolg van PFAS die vanop de Vestiging werd geëmitteerd, aan te pakken, bepaalde

¹ OESO, "Global Database of Per- and Polyfluoroalkyl Substances (PFASs)", raadpleegbaar op <http://www.oecd.org/chemicalsafety/risk-management/global-database-of-per-and-polyfluoroalkyl-substances.xlsx>

saneringsmaatregelen te bespoedigen, te voorzien in een fonds dat naar goedgevoelen van de Overheid kan worden gebruikt om maatregelen te nemen die zij cruciaal acht in verband met PFAS, en in het algemeen bepaalde potentiële geschillen op te lossen die anders tot juridische procedures zouden kunnen leiden. Deze Overeenkomst wordt beheerst door de artikelen 2044 en volgende van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 2 – Oprichting van een Fonds

Eerste onderdeel – Totaal engagement

De verbintenissen onder deze Overeenkomst zoals beschreven in het tweede onderdeel van dit artikel, de eerder aangekondigde engagementen van 3M zoals beschreven in het derde onderdeel van dit artikel en de afstand van aanspraak op bepaalde betalingen door de Overheid zoals beschreven in het vierde onderdeel van dit artikel, brengen het totale engagement van 3M op een bedrag tot € 571.326.293,10 (vijfhonderdeenenzeventig miljoen driehonderdzesentwintigduizend tweehonderddrieënnegentig euro en tien cent).

Tweede onderdeel – Oprichting van een Fonds

3M verbindt zich ertoe om, zoals verder in deze Overeenkomst beschreven, bepaalde projecten en activiteiten, die redelijk en nodig zijn om de doelstellingen van deze Overeenkomst te bereiken, te financieren (hierna "**het Fonds**").

3M verbindt zich tot € 450.000.000 (vierhonderdvijftig miljoen euro) aan financiële en andere steun binnen het Fonds zoals hieronder beschreven. Meer in het bijzonder zal 3M:

- a) zoals uiteengezet in artikel 3 van deze Overeenkomst, binnen 90 dagen na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst aan de Vlaamse overheid een kredietbrief, of een ander commercieel redelijk instrument, bezorgen die/dat door de moedermaatschappij van 3M wordt gewaarborgd ten belope van € 250.000.000 (tweehonderdvijftig miljoen euro), als waarborg voor de verplichtingen van 3M zoals uiteengezet in het eerste onderdeel van dat artikel;
- b) zoals uiteengezet in artikel 4 van deze Overeenkomst, binnen 60 dagen na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst € 100.000.000 (honderd miljoen euro) betalen aan de Vlaamse overheid; en
- c) zoals uiteengezet in artikel 5 van deze Overeenkomst, ter aanvulling op de verbintenissen uit de Dadingsovereenkomst 2018, enerzijds € 50.000.000 (vijftig miljoen euro) betalen aan BAM, binnen 60 dagen na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst, en anderzijds aan BAM ondersteunende diensten aanbieden tot een waarde van € 50.000.000 (vijftig miljoen euro) voor de realisatie van het Oosterweelproject, zoals tussen 3M en BAM (en waar gepast OVAM) zal worden overeengekomen.

Derde onderdeel – Eerder aangekondigde engagementen

De maatregelen en het Fonds zoals uiteengezet in deze Overeenkomst, zijn onafhankelijk van en aanvullend op de engagementen die 3M in 2021 heeft aangegaan om:

- a) een geschat bedrag van € 115.000.000 (honderdvijftien miljoen euro) te investeren in milieutechnologie op de Vestiging, zoals tijdelijke en/of permanente geavanceerde waterzuiveringssystemen om PFAS te verwijderen uit industrieel afvalwater, verontreinigd regenwater en grondwater dat wordt opgepompt als deel van de lopende en geplande bodemsaneringsprojecten op de Vestiging. 3M heeft eveneens bijkomende maatregelen genomen op haar Vestiging, en zal dit in de toekomst blijven doen, om verontreinigde bodem te behandelen en om zuiveringssystemen verder te verbeteren; en
- b) een bedrag tot € 5.000.000 (vijf miljoen euro) beschikbaar te maken voor *goodwill*-betalingen aan in aanmerking komende landbouwers in verband met de impact van de *no regret*-maatregelen (voor 2021 en 2022 zijn de betalingen binnen dit bedrag reeds uitgevoerd).

Daarnaast herhaalt 3M haar voornemen om het proces zoals beschreven in b) hierboven te verlengen voor enige bijkomende aanspraken wegens schade of verlies van in aanmerking komende landbouwers; en om een gepast proces te ontwikkelen voor inwoners en de gemeente Zwijndrecht, met betrekking tot kosten voor grondverzet in de gebieden zoals vermeld in artikel 3, eerste onderdeel, b) en d).

Vierde onderdeel – Afstand van aanspraak op bepaalde betalingen door de Overheid

Zoals uiteengezet in artikel 7, vierde onderdeel, doet 3M afstand van haar aanspraak op betalingen door de Overheid voor een totaalbedrag van € 1.326.293,10 (een miljoen driehonderdzesentwintigduizend tweehonderddrieënnegentig euro en tien cent).

Artikel 3 – Uitvoering van saneringsmaatregelen

Eerste onderdeel – Prioritaire maatregelen

Binnen het Fonds zoals omschreven in artikel 2, tweede onderdeel, is € 250.000.000 (tweehonderdvijftig miljoen euro) bestemd voor de uitvoering van de volgende prioritaire saneringsmaatregelen in opdracht van 3M:

- a) Maatregelen op de Vestiging zelf (bv. geotextiel, aanplantingen) om het wegwaaien van grond- of stofdeeltjes die PFAS kunnen bevatten, te beheersen. Momenteel wordt een stofbeheersplan uitgevoerd en 3M zal met de Overheid samenwerken om ervoor te zorgen dat dit plan aan de doelstellingen beantwoordt;
- b) Eerste gefaseerde bodemsaneringswerken van verontreinigde bodem in onder andere woongebied in de omgeving van de Vestiging, zoals gespecificeerd in één of meerdere door OVAM goed te keuren bodemsaneringsprojecten, en het functioneel herstel van de tuinen. Onder voorbehoud van het verkrijgen van een uitvoerbaar conformiteitsattest over het in te dienen bodemsaneringsproject en andere vereiste toelatingen vanwege de Overheid,

verwacht 3M met de uitvoering van deze werken te kunnen starten in het vierde kwartaal van 2022, of in het eerste kwartaal van 2023;

- c) Reductie van de stroming van verontreinigd grondwater richting de Palingbeek, door het water via een interceptiegracht te onttrekken of via een andere methode, te selecteren of goed te keuren door de OVAM, en het in het afvalwaterzuiveringssysteem op de Vestiging te behandelen (in de mate waarin toegelaten onder de huidige en toekomstige omgevingsvergunningen).

Deze maatregel dient te gebeuren onder één van de instrumenten waarin het Bodemdecreet voorziet, zoals door de OVAM gepast geacht, zoals een kleine wijziging of aanvulling van het bodemsaneringsproject, of een voorzorgsmaatregel; en

- d) Eerste gefaseerde bodemsaneringswerken op landbouwgronden in de omgeving van de Vestiging, zoals gespecificeerd in één of meerdere door de OVAM goed te keuren bodemsaneringsprojecten.

Voor de aanvang van de onder b) tot en met d) genoemde acties is de toestemming van de Overheid vereist, die zo snel als redelijkerwijs mogelijk zal worden gevraagd. De Overheid verbindt zich ertoe om een spoedige beoordeling van die aanvragen te bewerkstelligen in de mate waarin de wetgeving dat toelaat.

Tweede onderdeel – Kredietbrief of een ander commercieel redelijk instrument

Zoals omschreven in artikel 2, tweede onderdeel, zal 3M binnen 90 dagen na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst aan de Vlaamse overheid een kredietbrief, of een ander commercieel redelijk instrument, bezorgen die/dat door de moedermaatschappij van 3M wordt gewaarborgd ten belope van € 250.000.000 (tweehonderdvijftig miljoen euro), als waarborg voor de verplichtingen van 3M zoals uiteengezet in het eerste onderdeel van dit artikel.

Op regelmatige basis zal het bedrag van de kredietbrief, of van een ander commercieel redelijk instrument afgebouwd worden naarmate 3M uitgaven doet voor de prioritaire acties onder het eerste onderdeel van dit artikel. Deze reducties zullen gebeuren op basis van de effectieve kosten van 3M, voorgelegd aan de verstrekker van de kredietbrief of een ander commercieel redelijk instrument.

De verplichting om een kredietbrief, of een ander commercieel redelijk instrument, te verstrekken eindigt wanneer 3M voor de prioritaire acties onder het eerste onderdeel van dit artikel kosten heeft gedragen voor een totaalbedrag van € 250.000.000 (tweehonderdvijftig miljoen euro).

Derde onderdeel – Bijkomende bodemonderzoeken en saneringswerken

De Partijen verwachten dat, naast de bovenvermelde prioritaire maatregelen, ook nog andere maatregelen vereist kunnen zijn krachtens het Bodemdecreet om de Verontreiniging aan te pakken. Deze maatregelen zullen zoals uiteengezet in het Bodemdecreet door de OVAM worden vastgesteld en kunnen onder meer, maar niet uitsluitend bestaan uit bodem- en grondwateronderzoek, de ontwikkeling van saneringsprojecten en/of de uitvoering van bodemsaneringswerken, waaronder eventueel bodemreiniging of grondwassings technieken.

9
TC

De kosten waartoe 3M gehouden zou kunnen zijn ingevolge haar saneringsplicht overeenkomstig het Bodemdecreet, zijn bijgevolg niet beperkt tot het bedrag van de kredietbrief of een ander commercieel redelijk instrument.

Indien de prioritaire maatregelen voltooid zijn voordat dat het totaalbedrag van € 250.000.000 (tweehonderdvijftig miljoen euro) uitgeput is, zal het saldo van de kredietbrief, of van een ander commercieel redelijk instrument, beschikbaar blijven als waarborg voor de bijkomende bodemonderzoeken en saneringswerken onder het Bodemdecreet. In dat geval zal, op regelmatige basis, het bedrag van de kredietbrief, of van een ander commercieel redelijk instrument afgebouwd worden naarmate 3M uitgaven doet voor de bijkomende bodemonderzoeken en saneringswerken. Deze reducties zullen gebeuren op basis van de effectieve kosten van 3M, voorgelegd aan de verstrekker van de kredietbrief of een ander commercieel redelijk instrument.

Artikel 4 - Bijkomende kosten in verband met PFAS-emissies

Binnen het Fonds zoals omschreven in artikel 2, tweede onderdeel, betaalt 3M binnen 60 dagen na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst een bedrag van € 100.000.000 (honderd miljoen euro) aan de Vlaamse overheid. Dit bedrag kan door de Overheid naar eigen goeddunken worden gebruikt, ten voordele van overheden die al dan niet Partij zijn bij deze Overeenkomst, in verband met PFAS-emissies die zouden zijn vrijgekomen uit de Vestiging, en die kunnen worden toegeschreven aan 3M of de met haar verbonden ondernemingen, moeder- of dochterondernemingen en de met hen verbonden ondernemingen.

Artikel 5 – BAM en het Oosterweelproject

Eerste onderdeel – Betaling

Binnen het Fonds zoals omschreven in artikel 2, tweede onderdeel, zal 3M binnen 60 dagen na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst aan BAM een bedrag van € 50.000.000 (vijftig miljoen euro) betalen.

Tweede onderdeel – Ondersteunende diensten

Binnen het Fonds zoals omschreven in artikel 2, tweede onderdeel, zal 3M de met BAM (en waar gepast met OVAM) overeen te komen ondersteunende diensten verlenen met betrekking tot het Oosterweelproject, tot een waarde van € 50.000.000 (vijftig miljoen euro). Dergelijke ondersteunende diensten kunnen bijvoorbeeld de vorm aannemen van overeengekomen werkzaamheden, technische ondersteuning, diensten, terreinen, het aanvaarden van de verantwoordelijkheid op lange termijn voor het beheer op de Vestiging van verontreinigde bodem, het ontwikkelen van saneringstechnieken en/of andere acties zoals in overleg tussen 3M en BAM (en waar gepast met OVAM) dient te worden overeengekomen. De diensten zullen worden gewaardeerd op basis van de redelijke directe en indirecte kosten voor 3M. De waarde van elk gebruik van terreinen zal voorafgaand aan dat gebruik worden overeengekomen.

Derde onderdeel – Relatie met de Dadingsovereenkomst 2018

De verbintenissen onder dit artikel vormen een beding ten behoeve van een derde.

De verbintenissen onder dit artikel vormen een aanvulling op de verbintenissen die 3M heeft aanvaard onder de Dadingsovereenkomst 2018, en doen geen afbreuk aan de rechten van BAM en 3M onder de Dadingsovereenkomst 2018. De waarde van het gebruik van terreinen zoals reeds overeengekomen in de Dadingsovereenkomst 2018, zal niet meetellen bij de verbintenis tot het verlenen van diensten zoals beschreven in het tweede onderdeel van dit artikel.

Artikel 6 – Delen van informatie

Eerste onderdeel – Publiek toegankelijke website

Om de uitwisseling van bepaalde informatie met betrekking tot de Vestiging te bevorderen, stemt 3M ermee in een publiek toegankelijke website op te zetten en te beheren, die de volgende informatie zal bevatten:

- a) door OVAM beoordeelde beschrijvende bodemonderzoeken, conform verklaarde bodemsaneringsprojecten en goedgekeurde tussentijdse rapporten die in opdracht van 3M zijn uitgevoerd.

Van de documenten die een niet-technische samenvatting of *executive summary* bevatten, zal 3M deze samenvattingen afzonderlijk opladen opdat deze vlot toegankelijk zijn.

- b) links naar bepaalde websites van (binnen- of buitenlandse) overheidsinstanties, die informatie verstrekken over mogelijke effecten van PFAS op de menselijke gezondheid of het milieu.

Binnen 120 dagen na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst, tenzij anders overeengekomen tussen 3M en de Vlaamse overheid, zal de Vlaamse overheid haar suggesties met betrekking tot voorgestelde te linken websites aan 3M bezorgen.

De Vlaamse Overheid mag links naar aanvullende websites voortellen in het proces van de jaarlijkse update.

- c) Een lijst met gepubliceerde studies en rapporten, met links waar die beschikbaar zijn, die representatief zijn voor de stand van de wetenschap op het moment van de inwerkingtreding van deze Overeenkomst, over mogelijke impact van PFAS op de menselijke gezondheid of op het milieu.

Binnen 120 dagen na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst, tenzij anders overeengekomen tussen 3M en de Vlaamse overheid, zal 3M een lijst van studies en rapporten voorleggen aan de Vlaamse overheid voor diens beoordeling en opmerkingen. 3M zal deze lijst met studies en rapporten jaarlijks updaten.

- d) informatie over de milieutechnologieën die momenteel op de Vestiging worden gebruikt, alsook over de technologieën die naar verwachting in de toekomst zullen worden geïnstalleerd of gebruikt, geschreven in begrijpelijke taal om burgers te helpen begrijpen hoe deze technologieën PFAS-emissies aanpakken;

Binnen 120 dagen na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst, tenzij anders schriftelijk overeengekomen tussen 3M en de Vlaamse overheid, zal 3M de op te laden informatie bezorgen aan de Vlaamse overheid voor diens beoordeling en opmerkingen. Deze informatie zal jaarlijks worden geüpdatet.

- e) rapporten met analytische gegevens verstrekt door erkende externe laboratoria die zijn overgemaakt aan de Vlaamse overheid, die lucht- en waterremissies van PFAS en/of fluoriden vanop de Vestiging identificeren, met uitzondering van informatie die het voorwerp uitmaakt van een redelijke aanspraak op handels- of bedrijfsgeheim.

De aangewezen vertegenwoordiger(s) van de Vlaamse overheid en 3M zullen overleggen over de precieze inhoud en frequentie van het opladen van die informatie, en over een korte begrijpelijke beschrijving van deze informatie opdat burgers begrijpen welke gegevens gerapporteerd worden (media, staalnamelocaties, meeteenheden).

- f) een driemaandelijks overzicht van de geplande saneringsmaatregelen in of rond Zwijndrecht, opgesteld in begrijpelijke taal opdat de bewoners de aard en het doel van de in de komende maanden geplande maatregelen begrijpen; en
- g) aankondigingen van tijdstip, plaats en onderwerp van openbare vergaderingen over saneringsmaatregelen.

3M behoudt de exclusieve verantwoordelijkheid voor, en controle over, de informatie die op de website wordt opgenomen of waarnaar wordt verwezen. Niets in het voorgaande belet de Overheid om welke informatie dan ook te plaatsen op websites onder haar eigen controle.

Tweede onderdeel – Participatie

3M zal in de gemeente Zwijndrecht openbare bijeenkomsten houden om de inwoners van die gemeente op de hoogte te brengen van de saneringsmaatregelen en verslag uit te brengen over de PFAS-gerelateerde productieprocessen die stilgelegd waren overeenkomstig de veiligheidsmaatregel uitgevaardigd op 29 oktober 2021 en die heropgestart zijn sinds de inwerkingtreding van deze Overeenkomst, of de laatste openbare bijeenkomst (afhankelijk van wat het meest recent is). 3M zal een of meerdere vertegenwoordigers laten deelnemen om vragen te beantwoorden. Deze bijeenkomsten zullen tijdens het eerste jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst minstens eenmaal per kwartaal worden georganiseerd. Vervolgens zullen de gemeente Zwijndrecht en 3M overleggen over de gepaste frequentie.

3M vergadert eenmaal per kwartaal met een ambtenaar van de gemeente Zwijndrecht om verslag uit te brengen over de stand van de lopende saneringsmaatregelen of bodemonderzoeken.

3M vergadert minstens eenmaal per kwartaal met een of meerdere ambtenaren van de handhavingsdiensten van de Vlaamse Overheid over de exploitatie van de Vestiging.

3M zal de vertegenwoordigers van een of meer lokale burgergroeperingen consulteren over aanvullende informatie die nuttig kan zijn om aan de hogervermelde website toe te voegen.

3M zal in haar bedrijfsprocedures opnemen dat, naast de kennisgevingen waarin artikel 4.1.12.2 van VLAREM II voorziet, ook de aangewezen vertegenwoordigers van de minister bevoegd voor

Omgeving en de gemeente Zwijndrecht in kennis worden gesteld van voorvallen zoals bedoeld in dat artikel. Die aanvullende kennisgeving moet gebeuren binnen een redelijke termijn nadat 3M de kennisgeving overeenkomstig artikel 4.1.12.2 van VLAREM II heeft gedaan.

Derde onderdeel – Looptijd van de verplichting onder dit artikel

De verplichtingen onder dit artikel blijven gelden totdat de gemeente Zwijndrecht en 3M schriftelijk vaststellen dat dit niet langer noodzakelijk is, of tot tien jaar na het lanceren van de website. Niets in dit onderdeel belet dat de gemeente Zwijndrecht en 3M overeenkomen om deze verplichtingen geheel of gedeeltelijk te verlengen na deze tienjarige periode.

Artikel 7 – Beëindiging van bepaalde geschillen

Eerste onderdeel – Algemeen

Middels wederzijdse toegevingen en zonder nadelige erkenning, wensen de Partijen bepaalde geschillen te beëindigen, zoals in dit artikel uiteengezet.

De Overheid behoudt het recht om, gebaseerd op kennis die de Overheid bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst niet had en redelijkerwijs niet kon hebben, haar imperiumbevoegdheden (onder andere op grond van het Bodemdecreet) eenzijdig, redelijk en proportioneel uit te oefenen en doet in deze Overeenkomst geen voorafname op de uitoefening van die bevoegdheden. 3M behoudt op haar beurt het recht om de daartegen beschikbare rechtsmiddelen aan te wenden, indien zij meent dat deze uitoefening op een onrechtmatige manier zou gebeuren.

De Overheid bevestigt dat, gebaseerd op de kennis die de Overheid bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst heeft of redelijkerwijs kan hebben, de verbintenissen van 3M in deze Overeenkomst, de publiekrechtelijke verplichtingen van 3M vervullen met betrekking tot de opvolging en/of monitoring van de menselijke gezondheid. Dit omvat onder meer enige verplichting tot bijdrage aan een fonds onder het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, en enige verplichting tot monitoring van de menselijke gezondheid onder de artikelen 71 tot en met 77 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning.

Tweede onderdeel – Afstand van vorderingen en rechten

Als tegenprestatie voor de verbintenissen onder de artikelen 2, tweede en vierde onderdeel, 3, 4, 5, 6, en het vierde onderdeel van het huidige artikel, doet de Overheid afstand van alle huidige en toekomstige vorderingen, voor enige aansprakelijkheid die voortvloeit uit het vrijkomen of dreigen vrijkomen van PFAS die op enigerlei wijze kunnen worden toegeschreven aan de Vestiging, met betrekking tot hetgeen opgesomd wordt in de letters a) tot en met e) hieronder. Deze afstand geldt ten aanzien van 3M, haar filialen, dochterondernemingen, moederondernemingen en al hun gelieerde ondernemingen, en al hun respectieve werknemers, functionarissen, directeurs, aandeelhouders, verzekeraars, agenten en vertegenwoordigers. Gelet op de grote omvang van de verbintenissen in de artikelen 2 tot en met 6, hebben de Partijen tot doel om van de vorderingen zoals opgesomd in de letters a) tot en met e) hieronder, in de breedste zin afstand te doen, met inbegrip van de hypothese waarin deze het gevolg zouden zijn van enig (beweerd) misdrijf.

- a) Alle vroegere, huidige en toekomstige kosten, voorzienbaar of onvoorzienbaar, in verband met bloedbemonsteringen voor PFAS, die geheel of gedeeltelijk bedoeld zijn om de effecten van de huidige of vroegere activiteiten van de Vestiging te beoordelen, voor zover deze PFAS vóór de inwerkingtreding van deze Overeenkomst geassocieerd werden of konden worden met de Vestiging.
- b) Alle vroegere, huidige en toekomstige kosten, voorzienbaar of onvoorzienbaar, in verband met activiteiten ter bewaking of beoordeling van het potentiële effect van PFAS, ongeacht hun bron, op de menselijke gezondheid (bijvoorbeeld medische opvolging, biomonitoring, bloedonderzoek, toxicologische en epidemiologische studies).
- c) Alle vroegere, huidige en toekomstige kosten, voorzienbaar of onvoorzienbaar, die door de Overheid worden gemaakt in verband met de PFAS die in de Vestiging zijn gegenereerd, met inbegrip van maar niet beperkt tot alle kosten in verband met (i) gezondheidszorg of medische diensten die rechtstreeks of onrechtstreeks door de Overheid wordt verschaft in de mate waarin deze op het tijdstip van de inwerkingtreding van deze Overeenkomst een gewest- of gemeenschapsbevoegdheid is, (ii) de monitoring of evaluatie van PFAS in het milieu of de potentiële effecten ervan, (iii) het beheer van dergelijke informatie en (iv) de voorlichting van het publiek over de resultaten van dergelijke monitoring of evaluatie; met dien verstande dat het voorgaande geen beperking inhoudt voor vorderingen van derden-natuurlijke personen met betrekking tot gezondheidsschade die zij beweren te hebben geleden als gevolg van blootstelling aan PFAS.
- d) Alle vroegere, huidige en toekomstige kosten, voorzienbaar of onvoorzienbaar, in verband met (i) het verwijderen of beheren van sediment, slib of bodems in de Schelde, het Albertkanaal, de Royerssluis, de haven van Antwerpen en nabijgelegen verbonden wateren, (ii) ontwatering of waterbeheeractiviteiten in verband met dergelijke sedimenten, slib of bodems, met inbegrip van de exploitatie van waterzuiveringsinstallaties, (iii) behandeling, opslag of verwijdering van dergelijke sedimenten, slib of bodems, met inbegrip van het gebruik van stortplaatsen, en (iv) de activiteiten van Amoras.
- e) Alle vroegere, huidige en toekomstige kosten, voorzienbaar of onvoorzienbaar, van de Overheid, voor de verplaatsing, de verwijdering, de behandeling, de opslag, de verwijdering of het beheer van PFAS die op enigerlei wijze kunnen worden toegeschreven aan de Vestiging in verband met publieke infrastructuurprojecten, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, het Oosterweelproject.

Derde onderdeel – Beëindiging van hangende procedures

3M zal afstand doen van de volgende juridische procedures, mits dit geen afbreuk doet aan haar recht om in de toekomst enig element in feite of in rechte, dat voorwerp uitmaakt van deze procedures, te betwisten, en zonder dat zij daarmee de wettigheid erkent van de in deze procedures bestreden beslissingen:

- a) het vernietigingsberoep tegen de veiligheidsmaatregel van 27 augustus 2021, bij de Raad van State gekend onder het rolnummer G/A 234.867 / VII – 41230;

- b) het vernietigingsberoep tegen de veiligheidsmaatregel van 29 oktober 2021, bij de Raad van State gekend onder het rolnummer G/A 234.911 / VII – 41234;
- c) het vernietigingsberoep tegen de beslissing in graad van administratief beroep van de minister van Omgeving tot ambtshalve bijstelling van de omgevingsvergunningsvoorwaarden van 3M van 3 maart 2022, bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen gekend onder het rolnummer 2122-RvVb-0484-A;
- d) het administratief beroep tegen de beoordeling door OVAM van het gefaseerd beschrijvend bodemonderzoek van 7 april 2022, bij het departement Omgeving gekend onder het referentienummer OVA/BO/AC/2022/21.

De Overheid erkent dat het beëindigen van deze procedures bepaalde acties of goedkeuringen van haar kant kan vereisen, opdat de beëindiging van de hierboven vermelde procedures kan gebeuren zonder afbreuk te doen aan de rechten van 3M. De Overheid zal alle redelijke maatregelen nemen om dat resultaat te bereiken.

Vierde onderdeel – Afstand van aanspraak op bepaalde subsidiebetalingen en vergoedingen

3M doet afstand van haar aanspraak op de uitbetaling door de Overheid van de volgende vergoedingen en openstaande subsidieschijven:

- a) de compensatie voor indirecte emissiekosten voor het jaar 2021 (voor emissies in het jaar 2020) ten bedrage van € 874.876,10 (achthonderdvierenzeventigduizend achthonderdzesenzeventig euro en tien cent);
- b) de openstaande subsidieschijven voor innovatiesteunproject HBC.2019.0087 ten bedrage van in totaal € 34.215 (vierendertigduizend tweehonderdvijftien euro);
- c) de openstaande subsidieschijven voor innovatiesteunproject HBC.2021.0005 ten bedrage van in totaal € 280.708 (tweehonderdtachtigduizend zevenhonderdenacht euro);
- d) de openstaande subsidieschijf voor investeringsproject STRES.2018.0008 inzake een nieuwe thermische oxidatie-eenheid, ten bedrage van € 136.494 (honderdzesendertigduizend vierhonderdvierennegentig euro).

De Overheid doet afstand van enig recht om reeds uitbetaalde subsidiebedragen van 3M terug te vorderen.

De Overheid erkent dat 3M voor de toekomst het recht zal behouden om subsidies en vergoedingen aan te vragen.

Artikel 8 – Slotbepalingen

Eerste onderdeel – Volledige overeenkomst

Onderhavige Overeenkomst vormt tussen de Partijen de enige en volledige overeenkomst over de PFAS die beweerdelijk door de Vestiging zijn geëmitteerd en doet alle eerdere, mondelinge dan wel schriftelijke afspraken teniet, met uitzondering van de Dadingsovereenkomst 2018.

Een Partij kan zich niet beroepen op een wijziging of een amendement waarbij iets aan deze Overeenkomst wordt toegevoegd of weggelaten, tenzij deze schriftelijk is en ondertekend door of namens alle Partijen en met uitdrukkelijke verwijzing naar deze Overeenkomst.

Tweede onderdeel – Samenwerkingsplicht

Partijen zullen loyaal en ter goeder trouw met elkaar samenwerken en alle redelijke inspanningen leveren teneinde de afspraken gemaakt in de Overeenkomst met succes uit te voeren.

Partijen zullen loyaal en te goeder trouw samenwerken met betrekking tot communicatiezaken verband houdend met deze Overeenkomst en de daarin opgenomen saneringsmaatregelen. De Partijen zullen gezamenlijk communiceren over deze Overeenkomst. Ze zullen trachten, indien dat haalbaar en opportuun is, gezamenlijk te communiceren over andere aangelegenheden in verband met deze Overeenkomst.

De communicatie tussen de Partijen met betrekking tot de uitvoering van deze Overeenkomst zal plaatsvinden tussen de volgende personen voor de volgende Partijen:

- a) voor 3M: de bedrijfsjurist van 3M, en de persoon binnen 3M die verantwoordelijk is voor de opvolging van het fluorchemicaliënbeheer in Vlaanderen;
- b) voor de Vlaamse overheid: de Vlaams minister van Omgeving en de secretaris-generaal van het Vlaams Departement Omgeving;

Indien de contactpersonen of -gegevens voor een Partij wijzigen, dan zal zij dit tijdig ter kennis brengen van de andere Partijen.

Derde onderdeel – Kosten

Iedere Partij draagt haar eigen kosten die rechtstreeks of onrechtstreeks voortvloeien uit of verband houden met de opmaak of uitvoering van de Overeenkomst.

Vierde onderdeel – Toepasselijk recht, bevoegdheid en interpretatie

Het Belgisch recht is op deze Overeenkomst van toepassing.

Enig geschil dat ontstaat met betrekking tot deze Overeenkomst, o.m. in verband met het afsluiten, de geldigheid, de uitvoering of interpretatie ervan, zullen de Partijen trachten minnelijk te regelen via vertrouwelijke onderhandelingen tussen de Partijen. Indien een geschil niet op deze wijze is geregeld binnen 14 (veertien) dagen na de aanvang van de onderhandelingen, zullen de Partijen een redelijke inspanning leveren om het geschil te regelen via vertrouwelijke bemiddeling, zoals beschreven in artikel 1730 e.v. van het Gerechtelijk Wetboek, alvorens in rechte te treden.

Voor alle geschillen die na toepassing van de voorgaande paragraaf niet zijn geregeld, zijn uitsluitend de bevoegde hoven en rechtbanken van België bevoegd.

Deze Overeenkomst is opgesteld in het Nederlands en het Engels. In geval van interpretatieproblemen van de Nederlandse en de Engelse tekst, heeft de Nederlandse tekst voorrang.

Zo één of meerdere van de bepalingen van deze Overeenkomst ongeldig, nietig of onuitvoerbaar worden bevonden, zal dit geen invloed hebben op de geldigheid van de andere bepalingen van deze Overeenkomst en zullen Partijen naar best vermogen en in gezamenlijk overleg elke betrokken ongeldige, nietige of onuitvoerbare bepaling vervangen door een geldige bepaling die zo nauw mogelijk aansluit bij de initiële bedoeling van Partijen.

Deze Overeenkomst wordt geacht gezamenlijk te zijn opgesteld door de Partijen. Enige onduidelijkheid of ambiguïteit zal niet in het voor- of nadeel van enige Partij worden geïnterpreteerd, uitsluitend als gevolg van de betrokkenheid van die Partij bij het opstellen van de Overeenkomst.

De Partijen verzaken uitdrukkelijk aan het invoeren van enige dwaling, vergissing of vergetelheid in feite of in rechte.

Elke Partij verklaart dat de andere Partijen geen bedrog en/of listige kunstgrepen hebben aangewend teneinde haar toestemming bij deze Overeenkomst te bekomen.

Partijen verklaren eveneens dat zij hebben toegestemd tot deze Overeenkomst met volledige kennis en besef van de relevante feitelijke elementen.

Vijfde onderdeel – Ondertekningsbevoegdheid en inwerkingtreding

De Partijen verklaren dat zij naar behoren bevoegd of gemachtigd zijn om de verbintenissen uit hoofde van deze Overeenkomst aan te gaan, te ondertekenen en uit te voeren, en elk van de ondertekenaars verklaart hierbij dat zij door middel van de vereiste machtigingen krachtens het bestuurs- en vennootschapsrecht naar behoren bevoegd of gemachtigd zijn om deze Overeenkomst te ondertekenen. Deze Overeenkomst bevat derhalve bindende en afdwingbare verplichtingen voor elk van de Partijen.

Deze Overeenkomst treedt in werking bij zijn ondertekening door alle Partijen.

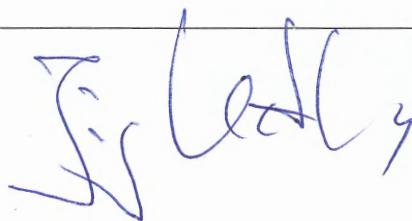
Deze Overeenkomst is op 6 juli 2022 opgesteld en ondertekend in evenveel originelen als er partijen zijn, en waarvoor elke partij verklaart één origineel te hebben ontvangen.

Deze Overeenkomst kan worden ondertekend, verspreid over verschillende exemplaren, zonder dat dit afbreuk doet aan de geldigheid ervan.

-- Handtekeningsbladzijde volgt --

Voor 3M:

De heer Joerg Karthaus,
Bestuurder 3M Belgium

Voor de Vlaamse overheid:

Mevrouw Zuhail Demir,
Vlaams minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Voor de OVAM:

Mevrouw Zuhail Demir,
Vlaams minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Voor de VMM:

Mevrouw Zuhail Demir,
Vlaams minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

